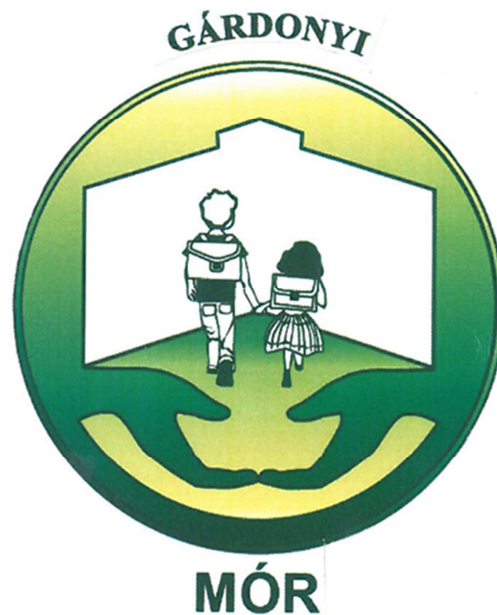

**Móri Gárdonyi Géza Óvoda,
Általános Iskola, Szakiskola és
Egységes Gyógypedagógiai
Módszertani Intézmény**

**Szakiskolai Szakmai
Program**

2017. április 01.

Bevezetés

A 9E (előkészítő), 9-10. évfolyamon az általános műveltséget megalapozó, megszilárdító nevelés-oktatás, továbbá elméleti és gyakorlati ismeretek átadását szolgáló pályorientáció, szakmai előkészítő ismeretek és szakmai alapozó ismeretek oktatása folyik. Ennek az általános műveltséget megszilárdító szakasznak a célja elsősorban az ismeretek megerősítése, szintetizálása, a tudáselemek rendszerbe illesztése, alkalmazása, pályorientáció, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása.

Intézményünk szakiskolája szakiskolaként működik, felmenő rendszerben 2014-15-ös tanévtől 9 és 10. osztály. Sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott és megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő, a többi tanulóval együtt nevelhető tanulókat képezünk. A felvételhez a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának javaslata szükséges.

Az intézményünkben oktatható részsakképesítések:

Szakmacsoport

20. Mezőgazdaság

310621002 Aranykalászos gazda

21 622 01 Kerti munkás

21 621 02 Mezőgazdasági munkás

21 622 02 Parkgondozó

21 621 01 Lóápoló és gondozó

18. Vendéglátás-turisztika

21 811 01 Konyhai kisegítő

A szakmai elméleti képzést minden esetben az intézményben végezzük, míg a szakmai gyakorlati képzést gyakorlókertünkben, tanműhelyünkben, valamint tanulószerveződéssel, külső gyakorlóléhen látjuk el.

A szakiskola nevelő-oktató munkájának alapelvei

Speciális szakiskolánkban tanulásban akadályozott, autizmus- spektrum zavarral élő, 8. illetve 10. osztályt végzett, tanulók oktatása, képzése folyik. A képzésbe belépő tanulók nagyon eltérőek képességeik, készségeik, fejlettségi szintje tekintetében. A tanulási helyzetet nehezítő tényező: a motiváltság hiánya, a kognitív képességek gyengesége, a személyiség fejlődés alacsonyabb szintje, szociális éretlenség. Jelentős eltérés mutatkozik a tanulók szociokulturális hátterében.

Az iskolába kerülő tanulók nagy részénél elsődleges pedagógiai cél és feladat a tanulás tanítása, csak ennek elsajátíttatása után kezdődhet meg a tudás szintjén a különböző pedagógiai célok megvalósítása, folyamatosan, egymásra épülve.

Cél a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, felzárkóztatás, a szociális képességek fejlesztése, az önálló életvezetés megtanulása, a munkába állásra előkészítése. Elsődleges szempont a személyes jártasság, a problémákkal való megbirkózás képességének erősítése. Minden képzési szakaszban fontos a fizikum fejlesztése.

A speciális nevelés az egyéni bánásmód és az egyéni haladás elvére épül, melyben a praktikus ismeretek oktatása, kommunikációs és szociális képességek fejlesztése folyamatos.

Társadalmi kötelezettség, hogy a tanulók életpályájuk során ne a társadalom leszakadó, gyakran gondoskodásra is szoruló rétegéhez tartozzanak. Ennek érdekében a szakiskola feladata:

- az alapfokon megszerzett műveltségi anyag szinten tartása és elmélyítése
- az iskola érték- és normaközvetítő funkciójának érvényesítése a nevelés során a beilleszkedés elősegítése érdekében
- a tervszerű nevelő-oktatómunka során az alapképességek fejlesztése mellett a mindennapi életben hasznosítható és továbbépíthető általános és szakmai ismeretek nyújtása
- a tanulók felkészítése a munkavállalói szerepre, a munkahelyi, a szakmai közösségekbe való bekapcsolódásra
- olyan színvonalú szakképzés folytatása, mely növeli a falai közül kikerülő tanulók elhelyezkedési esélyeit. Olyan örök érvényű erkölcsi értékek közvetítésére törekszik, mint a szakmai tisztesség és szakmai önbecsülés.
- Az iskola saját eszközeivel igyekszik a tanulóiban erősíteni a szakmunkás-tudatot, elérni azt, hogy a tanulók megbecsültsége, munkájuk elismertsége az eddiginél magasabb legyen.

Mindezt a tanulók eltérő fejlődéséből következő sajátos igények és lehetőségek kibontakoztatásával, az életkori sajátosságok figyelembevételével, a fejlődés eltéréseit korrigáló feldolgozás útján végzi.

Az iskolában folyó szakképzés céljainak meghatározása.

- A szakképesítés munkaterületéhez tartozó legjellemzőbb munkakörök, foglalkozások betöltéséhez szükséges kompetenciák elsajátítása. A cél elérése érdekében el kell sajátítani a munkakörben elvégzendő feladatokat, ki kell alakítani az azokhoz szükséges tulajdonságokat (alkalmazott szakmai ismeretek, szakmai készségek, képességek, személyes, társas- és módszerkompetenciák).
- Az óraszámok az új OKJ szerint 180 tanítási nap/tanévvel, 9/E és 9. évfolyamon 36 héttel 10. évfolyamon pedig 35 héttel lettek számolva.
- Az első és második szakma megszerzése ingyenes tanulóink részére, ha még nem töltötték be a 21. életévüket, a tankötelezettség a szakértői bizottság javaslata alapján 23 éves korig meghosszabbítható. A 3. szakmát tanuló tandíjat köteles fizetni, melynek mértékét az intézményvezető határozatban rögzíti.

A szakképzés szabályozásának jogi háttere:

- a szakképzésről szóló 2011. évi CLLXXXVII. törvény,
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII.9.) Korm. rendelet,
- a szakképesítésért felelős miniszterek által kiadott szakmai és vizsgakövetelményeket tartalmazó miniszteri rendeletek,
- a szakképzési kerettantervekről szóló 14/2013. (IV.5.) NGM rendelet,
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendlet,
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X.8.) EMMI rendelt
- a gyermekek jogairól szóló 1991. LXIV. törvény (1989. november 20. a Nex Yorkban aláírt Gyermekek jogairól szóló Egyezmény alapján 23. 25. 28. 29. cikk),
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. (IV. 1.) törvény
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló módosított 2003. évi CXXV. törvény,
- az Új Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 10/2006. (II. 16) OGY határozat,
- hatályos szakmai vizsgaszabályzat
- a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI. 4.) Korm. rendelete

Személyi feltételek

A szakképző iskolában folyó szakmai elméleti és gyakorlati képzést a nemzeti köznevelésről szóló törvényben előírt képesítésű pedagógusok és szakemberek láthatják el.

Az iskolában folyó közismereti elméleti oktatást gyógypedagógusok, illetve mérnök tanár oktatja, valamennyien rendelkeznek a törvény által előírt szakképesítéssel. A tanulásban akadályozott tanulók számára lehetőség van kiscsoportos szervezési formában, iskolai tanműhelyben (tangazdaságban), illetve egyénileg történő (tanulószerződéssel) foglalkoztatással biztosítani a speciális gyakorlatot.

Ennek értelmében a szakmai gyakorlati oktatást gazdálkodó szervezet segítségével oldjuk meg tanulószerződések keretében, illetve saját tangazdaságunkkal, tanműhelyünkben.

Elvárásaink a képzésben résztvevő szakemberekkel szemben:

- módszerbeli felkészültségük a speciális elemeket is tartalmazza
- személyiségük derűs, bizalmat sugárzó legyen
- rendelkezzenek nagyfokú türelemmel, empátiás készséggel, konfliktusmegoldó képességgel
- Tanulóink nevelésének,- oktatásának,- képzésének alapvető követelménye a fokozott, sokoldalú szemléltetés.

Tárgyi feltételek

A gyakorlati képzés területén a feladatok teljesítéséhez szükséges gépekkel, szerszámokkal, berendezésekkel, a balesetmentes munkavégzéshez szükséges munkavédelmi eszközökkel, védőfelszerelésekkel a gyakorlóléhelyek és a belső tanműhelyek rendelkeznek. A technikai, technológiai fejlődéssel pályázati lehetőségek kihasználásával igyekszünk lépést tartani. Az elméleti oktatás területén a minimális szükségletnek megfelel az eszközellátottság, azonban a szemléletesebb, könnyebb elsajátítást elősegítő taneszközök körét folyamatosan bővítjük részben pályázatok, részben saját erő felhasználása útján. A tankönyvellátottság a speciális szakiskolák számára elégtelen, de folyamatosan javuló.

A szakképző évfolyamon folyó alapozó szakasz képzési célja

2013/2014 tanévtől felmenő rendszerben került bevezetésre a 9/E előkészítő évfolyam, majd erre ráépülve az ezt követő tanévtől a 9., majd a 10. évfolyam helyi tanterve.

A helyi tantervek elkészítéséhez felhasználtuk: a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet mellékleteként kiadott 4. melléklet [11. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez]

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára

11.3. – Kerettanterv a speciális szakiskolák számára

11.3.1. - Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve

11.3.2. - Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola OKJ szerinti rész-szakképesítés oktatásához alkalmazandó 9-10. évfolyamos közismereti kerettanterve

9/E ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAM HELYI TANTERVE

Célok és feladatok

Ebben a szakaszban – az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező előkészítő évfolyamán – az előzetes tudások megerősítése és tovább építése, alkalmazása, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása kerül a középpontba. Megvalósul a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése.

A pedagógus feladata biztosítani az enyhén értelmi fogyatékos, alapfokú iskolai tanulmányaikat befejezett tanulók általános tudásának elmélyítését, illetve szinten tartását, a közismereti órákon a szociális kompetenciák fejlesztését, a személyes jártasságnak, a problémákkal való megbirkózás képességének erősítését célzó tanulási környezetet, a tevékenységközpontú tanulásszervezést.

A képzés feladata elmélyíteni, kiegészíteni az alapfokú iskolában megszerzett általános műveltséget, feltárni és segíteni az épen maradt részképességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.

A tantárgyi struktúra igazodik az értelmi fogyatékoságból adódó nevelhetőség, oktathatóság, képezhetőség sajátosságaihoz. Ennek lényeges eleme, hogy integrált természetismeret tantárgyat tartalmaz; a kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; és minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsol.

A tantárgyi kerettantervek összeállítása során a teljes rendelkezésre álló órakeret felosztásra került a tematikai egységek között. A nevelőtestületnek azonban jogszabályban biztosított lehetősége van a tematikai egységek óraszámának 10%-os csökkentésére, és ennek felhasználásával az esetleges helyi sajátosságok érvényesítésére.

9/E Előkészítő szakiskola óraszámai

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Ember és társadalom	Etika	1	36
	Állampolgári ismeretek	1	36
Ember a természetben	Természetismeret	2,5+0,5	90 (108)
Művészetek	Műszaki rajz, vizuális nevelés	2	72
Informatika	Informatika	2	72
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Pályaorientáció	1+1	36 (72)
	Szakmai alapozó ismeretek	4+2	144 (216)
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	180
	Osztályfőnöki óra	1	36
Összesen		31,5	1134
Szabadon tervezhető			126
Mindösszesen		35	1260

A piros színnel + hozzáadott óraszámok a szabad keret felhasználását jelölik.

9-10. szakiskola helyi tanterve 2014. szeptember 01-től

Célok és feladatok

A szakiskolai iskolai oktatás felkészíti a tanulókat az egész életen át tartó tanulásra, a munkaerőpiacon való eredményes részvételre, a sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációra.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók közismereti oktatásának a szakiskolai képzésben kiemelt célja *támogatni* a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását és a sikeres szakmai vizsgára való felkészülést, *gyakorlási-kipróbálási lehetőséget adni* a társadalmi beilleszkedés, az önálló életvezetési technikák, a társadalmi cselekvőképesség, a személyiségstruktúra megszilárdítására.

A szakiskolai képzés gyakorlási-kipróbálási lehetőséget teremt a társadalmi normáknak megfelelő életmód, életvitel szervezéséhez, vezetéséhez. Támogatja a személyiség komplex, harmonikus fejlődését, az önismeret, az önbizalom és a megfelelő önértékelés megerősödését, segíti a kognitív funkciók, az érzékelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás további fejlődését, teret enged a helyes és kívánatos társas kapcsolatokat, viselkedési normák, szociális interakciók gyakorlásának.

Értékelési elvek és eljárások speciális szakiskolában

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további – másodlagos – tünetek megjelenését.

Lehetőséget ad a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

9-10. évfolyam közismereti helyi tanterve

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1+0,5	106,5
Matematika	Matematika	2	142
Ember és társadalom	Etika	1	71
Informatika	Informatika	1+1	142
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	355
	Osztályfőnöki óra	1	71
Közismeret összesen		12,5	887,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		23	1633
Összefüggő szakmai gyakorlat		70	70

A **pirossal** írt + óraszámok a szabad időkeret felhasználását mutatják.

Kerti munkás 21 622 01

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám				
		9. évfolyam			10. évfolyam	
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati
10961-12 Kertészeti alapismeretek	Növénytani ismeretek	2		70	2	
	Termesztési ismeretek gyakorlat		5			5
	Műszaki alapismeretek	2				
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		4			5
10962-12 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	2				2
11024-12 Kerti munkák	Kerti munkák	2+1				2+1
	Kerti munkák gyakorlat		4+1			
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8+1	13+1		6+1	15+1
Összes heti/ögy óraszám		21+2		70	21+2	

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A pirossal írt + óraszámok a szabad időkeret felhasználását mutatják.

Mezőgazdasági munkás 21 621 02

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám				
		9. évfolyam			10. évfolyam	
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati
10997-12 Állattartás	Állattartás	2		70	2	
	Állattartási gyakorlatok		4			4
10998-12 Növénytermesztés	Növénytermesztés	2			2	
	Növénytermesztési gyakorlatok		5			4
10999-12 Kertészeti alapok	Kertészet	1			1	
	Kertészeti gyakorlatok		2			3
11000-12 Mezőgazdasági géptan	Műszaki ismeretek	2			1	
	Műszaki ismeretek gyakorlat		3			4
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21	

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A **pirossal** írt + óraszámok a szabad időkeret felhasználását mutatják.

Parkgondozó 21 622 02

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám					
		9. évfolyam			10. évfolyam		
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati	
10961-12 Kertészeti alapismeretek	Növénytan	2		70	2		
	Termesztési ismeretek	1			1		
	Termesztési ismeretek gyakorlat		2			4	
	Műszaki alapismeretek	1					
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		2			2	
10962-12 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	1					
11070-12 Dísznövényismeret	Növényismeret	1				2	
	Növényismeret gyakorlat		3				4
11069-12 Kertfenntartás	Kertfenntartás	1					
	Kertfenntartás gyakorlat		4				4
	Kertfenntartás műszaki ismeretei	1					
	Kertfenntartás műszaki ismeretei gyakorlat		2			2	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		5	16	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A **pirossal** írt + óraszámok a szabad időkeret felhasználását mutatják.

Aranykalászos gazda3162102

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám				
		9. évfolyam			10. évfolyam	
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati
10997-12 Állattartás	Állattartás	1		70	2	
	Állattartási gyakorlatok		4			4
10998-12 Növénytermesztés	Növénytermesztés	2			2	
	Növénytermesztési gyakorlatok		5			4
10999-12 Kertészeti alapok	Kertészet	1			1	
	Kertészeti gyakorlatok		2			2
11000-12 Mezőgazdasági géptan	Műszaki ismeretek	1			1	
	Műszaki ismeretek gyakorlat		3			3
11001-12 Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel	Gazdálkodási ismeretek	1			1	
	Gazdálkodási ismeretek gyakorlata		1			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21	

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A pirossal írt + óraszámok a szabad időkeret felhasználását mutatják.

Konyhai kisegítő 21 811 01

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám				
		9. évfolyam			10. évfolyam	
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati
10044-12 Élelmiszer, fogyasztóvédelem	Általános élelmiszer- ismeretek, fogyasztóvédelem	4		70		
	Élelmiszerek csoportjai	2			2,5	
10049-12 Konyhai kisegítés	Előkészítési és ételkészítési alapismeretek	3			1	
	Előkészítési és ételkészítési alapozó gyakorlat		12			3,5
	Előkészítési és ételkészítési alapozó üzemi gyakorlat					14
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12			3,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21	

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A **pirossal** írt + óraszámok a szabad időkeret felhasználását mutatják.

21 621 01 Lóápoló és gondozó

SZAKMAI GYAKORLAT

A szakiskolai képzésben a kilencedik évfolyamon a szakmai gyakorlati képzést - az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével - a szakképző iskolában vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kell megszervezni.

Az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésből áll.

Az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés - az összefüggő szakmai gyakorlat és az összefüggő szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével - csak a tanév szorgalmi időszakában szervezhető meg. Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt gyakorlati képzés nem szervezhető.

A pedagógiában hagyományosan kialakult értékelési formák a diagnosztikus, a szummatív és a formatív értékelés.

- Diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelés történik a tanulók tudásszintjének felmérésekor – például év elején, vagy iskolába kerüléskor.
- A szummatív (összegző-lezáró) értékelés a tanulmányok összegző értékelését jelenti (témazáró, vagy tanév végi értékelés). Formáját tekintve lehet szóbeli, írásbeli teljesítményhez vagy gyakorlathoz kapcsolódó értékelés.
- A formatív értékelésre, amely a tanítás-tanulást kísérő leggyakrabban alkalmazott értékelési forma, minden tanítási órán, azok valamennyi szakaszában folyamatosan nyílik lehetőség. A formális értékelés a legalkalmasabb arra, hogy felhívja a figyelmet a tanuló és a pedagógus számára is a korrekciós lehetőség biztosítására, illetve annak időszerűségére vagy éppen szükségességére. A formatív értékelés azonnali korrekciót tesz lehetővé, így a tanulási folyamatban alkalmazása felértékelődik.

Az értékelési formák közül valamennyi alkalmazásának helye van az enyhén értelmi fogyatékos tanulók tevékenységeinek, eredményeinek minősítése során a fejlesztési folyamatban, az iskolai tanulmányokban való előrehaladás szintre, terjedelemre, időbeli ütemezésre vonatkozó megfelelőségének vizsgálatában. A pedagógus a tanulói teljesítményt a pedagógiai gyakorlatban ma elfogadott ötfokozatú skálán érdemjegy adásával helyezi el, ezzel visszajelzést ad a tanulónak. Az értékelés során a megfelelő szint elérése a továbbhaladás feltétele is egyben, amit a tanterv követelmény-előfeltétel rendszere szabályoz.

Ellenőrzés

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája.

Iskolánk egyaránt fontosnak tartja *a bemeneti méréseket, a folyamatellenőrzést és kimeneti vizsgáztatást*. Mindegyik más-más haszonnal jár, és egyikük funkciója sem nélkülözhető.

Szerves összekapcsolódásuk és rendszerbe foglalásuk, valamint folyamatos működésük megteremtheti a tanulói teljesítmények folyamatos figyelemmel kísérését, a hiányok időbeni észlelését, korrigálását. Lehetővé teszi a tanári teljesítmények eredményességének megítélését, az iskolai munka hatékonyságának a minősítését.

A bemeneti mérések azt célt szolgálják, hogy a szakiskolába érkező és tanulmányaikat megkezdő kilencedik előkészítő évfolyamos tanulók iskolakészültségi fokát megállapítsuk. Ez egyrészt jelzi az iskola teendőit, másrészt jelzésül szolgál a tanulók képességeiről és várható teljesítményükről. Arra is lehetőséget ad, hogy az iskola teljesítményéről információt kapjunk. Ha a későbbi teljesítmény a bemenetkor mértnél alacsonyabb, az iskola önvizsgálatra kényszerül, ha a teljesítménycsoportok eredménye magasabb, jelzi, hogy kihoztuk a gyerekekből a képességeiknek megfelelő teljesítményt.

A folyamatellenőrzés a minőség-ellenőrzés legfőbb eszköze, és az iskolai munka belső szabályozásának döntő eleme. Eredményeként megállapítható a napi iskolai oktató munka szintje, és megítélhető az aktuális tudásszint.

Módot ad az egyszeri tanulói megmérést, hogy hol tar az adott tudás elsajátításában, és milyen teendők állnak még a nevelő előtt a kívánatos – vagy legalább a továbbhaladáshoz elégséges – tanulói teljesítmény eléréséig.

A kimeneti mérés, vizsgáztatás lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók eredményeinek az összevetésére az előző teljesítményeikhez, standardokhoz.

Az új OKJ szerint a 10. évfolyam végén szakmai vizsga a kimeneti mérés.

A méréseket a munkaközösség vezetők és az osztályban tanító nevelők, szakoktatók végzik.

Az értékelést a munkaközösség vezetők vagy az vezetőség végzi.

A mérés formái lehetnek: dolgozatírás, teszt, feladatlap, szóbeli és írásbeli vizsga.

Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja:

- a tanulók minősítése,
- visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságáról,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- a személyiség fejlesztése.

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen

- pedagógiaileg kifogástalan,
- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális,
- kiszámítható, nem kampányszerű,
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét is,
- módszertanilag változatos,
- konkrét, objektív és igazságos, szükség esetén méltányos,
- lehetőség szerint kollektív: vegye figyelembe az osztályközösség véleményét is,
- természetes kísérője a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör.

Az ellenőrzés és értékelés során figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, a tantárgy jellegét, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését. Az osztályozás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

Az ellenőrzés, értékelés formái:

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, - ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az értékelés módjai:

- a) 5 fokozatú számskálával
- b) az új OKJ szerint kilencedik előkészítő év elejétől a tizedik év végéig a hagyományos osztályozás módszerét használjuk
- c) A tanulók teljesítményét félévkor és tanév végén osztályzatok fejezik ki. A félévi és év végi osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik. Tanév végén az egész éves teljesítményt kell figyelembe venni.

Az értékelésnél használt dokumentumok

Évfolyam Félévkor Tanév végén

9/E, 9-10. évfolyam tájékoztató füzet

napló

bizonyítvány

törzslap

Az értékelés alapja: a helyi tanterv követelményrendszere

Az osztályzat (éremjegy) akkor

- Jeles(5)*** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- Jó(4)*** Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- Közepes (3)*** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- Elégséges (2)*** Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- Elégtelen (1)*** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az éremjegyek nem egyenértékűek. A témazárók éremjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezért az osztályozó naplóban meg kell különböztetni őket pirossal más éremjegyeiktől.

A tanév végi felmérés értékelése a szaktanár hatáskörébe tartozik.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák rendjét a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 64-72.§ szabályozzák.

Tanulmányok alatti vizsgának minősül:

- osztályozó vizsga (féléves vagy egész éves tananyagból)
- javítóvizsga
- különbözeti vizsga (másik osztályból vagy iskolából történő átvétel esetén, az igazgató elbírálása alapján)

- pótló vizsga
- beszámoltató vizsga (1-2 hónapos tananyagból, engedélyezett, igazolt hiányzás esetén)

Az osztályzatok megállapításához kötelező vizsgát tennie:

- magántanulónak,
- a tantervi követelményeknek egy tanévnél (az előírtnál) - engedéllyel – rövidebb idő alatt eleget tévő tanulónak,
- jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, s emiatt érdemjeggyel nem osztályozható tanulónak, amennyiben azt a nevelőtestület számára engedélyezi; vagy félévkor kötelező módon, ha a hiányzása a meghatározott mértéket már addigra meghaladta, és érdemjeggyel nem osztályozható,
- másik iskolából való átvétel esetén, ha az iskola igazgatója előírja,
- előzetes kérelemre: független vizsgabizottság előtti vizsga esetén.

Az osztályozó vizsgát a következő tanév tantervi anyagából mindig a tanév megkezdését megelőzően kell letenni.

Tanulmányok alatti vizsgák időpontjai:

- Osztályozó vizsgák:
- Az első félév zárása előtt: január 2. hete
- Tanév vége előtt: június 1. hete
- Javítóvizsgák:
- Augusztus 21. és 31. között
- Különbözeti vizsgák:
- Augusztus 21. és 31. között
- Az első félév zárása előtt: január 2. hete

A tanév rendjébe illesztett vizsgaidőszakok:

Az írásbeli vizsgák időtartama a javító-, pótló, osztályozó és különbözeti vizsgák esetében 60 perc, mivel növendékeink sajátos nevelési igényűek a rendelkezésre álló időt 30 perccel meg kell növelni. A sajátos nevelési igényű tanuló a tanulmányok során alkalmazott segédeszközöket használhatja a vizsga során. Lehetőséget nyújtunk arra, hogy szükség esetén a szóbeli vizsgát írásban, az írásbelit pedig szóban tegye le.

Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei megegyeznek az iskola Pedagógiai Programjának Helyi Tantervében szereplő, az adott csoportra és évfolyamra előírt tananyagtartalommal.

Az értékelés rendje:

Az osztályozó vizsgák végső osztályzatait az alábbi százalékos sávok szerint állapítjuk meg:

- 86-100%: jeles
- 71-85%: jó
- 56-70%: közepes
- 41-55%: elégséges
- 0-40%: elégtelen

Amennyiben a vizsga két részből áll, az értékelés az írásbeli vizsgarész 60%-os és a szóbeli vizsgarész 40%-os arányú beszámításával történik.

A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskolába lépés feltételei:

- A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, konduktív pedagógiai intézmény a kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekeket, tanulókat ellátó nevelési-oktatási intézmény, amely a szakértői bizottság véleménye alapján vehető igénybe.
- Szakiskolai képzésbe alapfokú iskolai végzettséggel és a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának szakértői javaslata alapján lehet bekapcsolódni.
- A 9/E előkészítő évfolyamra középfokú iskolai felvételi eljáráskeretében lehet jelentkezni.
- Szakképzési 9-10. évfolyamra csak olyan tanuló vehető fel, aki - a választott szakképesítésnek megfelelően –a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, a pályalkalmassági követelményeknek megfelel.
- Ha a tanköteles tanuló iskolát vált, további nyilvántartása az átvevő iskola feladata.

A szakiskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei:

A tanulói jogviszony: a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának szakvéleménye alapján felvétellel és átvétellel történik.

A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A felvett tanulók osztályba sorolásáról és az esetleges különbözeti vizsgák letételéről jogszabályi előírások szerint az igazgató intézkedik.

Benyújtandó okmányok: iskolai bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat, személyi igazolvány, lakhelyigazolás, bizonyítvány, szakértői papír.

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tantervi követelményeket sikeresen teljesítette.

- A 9/E évfolyamtól felsőbb évfolyamba léphet az a tanuló, aki az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette.
- A 9. évfolyam végén az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése után léphet 10. évfolyamba a tanuló, ha a tantárgyi követelményeket teljesítette.
- A tanulók évfolyamba sorolására a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának szakvéleményében hoz határozatot. A tapasztalatok alapján, a szülővel (gondviselővel) egyetértésben a tanuló más csoportba való sorolására az osztályfőnök tesz javaslatot és a nevelőtestület dönt.
- Abban az esetben, ha a tanuló személyiségfejlődése érdekében az alacsonyabb évfolyamú csoportban jobban biztosított a tanuló fejlesztése, úgy az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület döntésével, illetve a szülő kérésére a tanuló egyszer, vagy többször megismételheti az évfolyamot.
- Az adott évfolyamot meg kell ismételnie annak, aki háromnál több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, vagy a javítóvizsgán, osztályozóvizsgán is elégtelen minősítést szerzett.
- Nem haladhat tovább az a tanuló sem, aki az osztályozó vizsgán indokolatlanul nem jelent meg. A továbbhaladásról az osztályozó értekezlet dönt.
- A javítóvizsgára, osztályozó vizsgára a Köznevelési törvény és a 20/2012(VIII.31.) EMMI rendelet előírása szerint kerül sor.

Szakmai vizsga

Vizsgáztatási követelmények

A szakképesítő vizsgára bocsátás feltétele: a tanuló utolsó szakképző évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítványa. A szakképesítő vizsgát a szakmai vizsgáztatás általános szabályiról és eljárási rendjéről szóló 20/2007. (V.21.) SZMM rendelet szabályainak megfelelően kell megszervezni, amely jogszabály tartalmazza az értékelésre vonatkozó általános szabályokat is.

A szakmai vizsgarészek alóli felmentés feltételei:

- a rész-szakképesítéshez rendelt vizsgarészek valamelyikének korábbi teljesítése.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó részére a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott pályaalkalmassági és egészségügyi alkalmassági követelmények, valamint a fogyatékossgal élő emberek egyenlő esélyű hozzáféréseinek figyelembevételével biztosítani kell a sajátos nevelési igény jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a kötelezettségeit. A felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.

(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

(3) A mentesítésről iskolai rendszerű szakképzés esetén a nemzeti köznevelésről szóló törvényben a sajátos nevelési igény megállapítására felhatalmazott szakértői és rehabilitációs bizottság alapján a szakmai vizsgabizottság dönt.

(4) Az e § alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a bizonyítvány által tanúsított szakképesítés megszerzéséhez szükséges követelmények alóli általános felmentéshez.